

ת"פ 62334/11/21 - מדינת ישראל נגד משה סיטבון, עמוס יהושוע, אלון תמיר, גלעד בראשי, בארות חברה לתשתיות בע"מ, אשר שלמה, דוד סמוכה, אלברט בן שן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 62334-11-21 מדינת ישראל נ' סיטבון ואח'

לפני כבוד השופט עלאא מסארווה
המאשימה:
נגד

הנאשמים:
1. משה סיטבון
2. עמוס יהושוע
3. אלון תמיר
4. גלעד בראשי
5. בארות חברה לתשתיות בע"מ
6. אשר שלמה
7. דוד סמוכה
8. אלברט בן שן

ב"כ המאשימה: עו"ד יהושע מלק, פרקליטות מיסוי וכלכלה
ב"כ הנאשם 1: עו"ד קרן זמיר זרקו
ב"כ הנאשם 2: עו"ד כפיר ממון
ב"כ הנאשם 3: עו"ד ניר ישראל
ב"כ הנאשמים 4-5: עו"ד איתן פלג
ב"כ הנאשם 6: עו"ד אלימלך קורצווייל
ב"כ הנאשם 7: עו"ד עופר טל
ב"כ הנאשם 8: עו"ד סלבה רודנקו

החלטה

1. כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות חמורות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, שעניין השמטת הכנסה מדו"ח מס, הכנת פנקסי חשבונות כוזבים, וכן שימוש במרמה, עורמה ותחבולה, במזיד, כדי להתחמק ממס. לפי כתב האישום העבירות בוצעו בין השנים 2008-2014.

2. הנאשמים העלו טענות מקדמיות שונות. העיקרית שבהן, אותה קיבלתי, מתייחסת לאיחור בהגשת כתב האישום. כתב האישום הוגש בחלוף תקופה ארוכה, שנעה בין ארבע לשש שנים בעניין הנאשמים השונים, ממועד החקירה בתיק. העילה לביטול כתב האישום היא הגשתו בניגוד לסעיף 57א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), וזאת מבלי שהתקבל אישור, ולו בדיעבד מהיועץ המשפטי לממשלה. בסוף הדיון (24.1.23) במעמד הצדדים, קבעתי כי יש לקבל את טענתם של הנאשמים

ולהורות על ביטול כתב האישום משום שהוגש באיחור ללא הסכמת היועצת המשפטית לממשלה. עוד קבעתי שהנימוקים המפורטים לכך יימסרו בהחלטה נפרדת לאור ריבוי פרטים ומועדים בבסיס ההחלטה וצורך בהחלטה מנומקת כדבעי.

3. החלק האחר של הטיעונים מתייחס להגנה מן הצדק, תחת הכותרת של אכיפה בררנית. כפי שהסברתי במהלך הדיון שהתקיים במעמד הצדדים, טענה זו של אכיפה בררנית דינה להידחות באשר אינה מתאימה לבירור במסגרת טענה מקדמית לנוכח צורך בהקדמת בירור עובדתי והנחת תשתית ראייתית עליו יישען הטיעון להגנה מן הצדק. הטענות לאכיפה בררנית מתייחסות להשוואה בין עניינם של הנאשמים כאן לבין עניינם של מעורבים אחרים והדבר מחייב הנחת תשתית עובדתית וראייתית שאיננה מצויה לפניי בשלב זה של הדיון המשפטי.

העובדות וההליך עד כה

4. הנאשמים טענו שנפל בכתב האישום פגם, כמשמעותו בסעיף 149(3) לחסד"פ, בכך שכתב האישום הוגש באיחור ניכר, בניגוד לסעיף 57א לחסד"פ ותוך הפרה של הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1202 - "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום".

כידוע, סעיף 4(א)(2)(ב) להנחיית היועמ"ש קובע כי הזמן הקצוב לסיום הטיפול בתיק, בעבירות מסוג עוון או מסוג פשע שדין עד עשר שנות מאסר, יעמוד על 18 חודשים, וזאת, מיום קליטת התיק ועד ההחלטה הסופית להעמדה לדין. נקבע כי חריגה מפרק הזמן האמור מחייבת קבלת הסכמת היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 57(א) לחסד"פ).

5. התיק הנדון הינו חלק מפרשה המכונה "פרשת מגנזי", פרשה גדולה יותר בה החלו הליכי חקירה בשנת 2015 (להלן: "פרשת מגנזי"). תיק מגנזי הגדול הועבר לטיפול התביעה ביום 14.6.2017. תיק החקירה מושא כתב האישום הינו הסתעפות של פרשה גדולה זו. בהתאם לפירוט מועדי התחנות השונות בתיק שהתקבלו מטעם המאשימה מועד קליטת התיק בעניינו של נאשם 1 הוא 1.2.2018 ומועד קליטת התיק בעניין שאר הנאשמים הוא 15.7.2019. דא עקא, כתב האישום בתיק הוגש ביום 25.11.2021. דהיינו, ביחס לנאשם 1, הזמן לסיום הטיפול בתיק מרגע קליטתו עמד על 53 חודשים לפי מועד קליטת תיק מגנזי הגדול, או למעצר, כ- 46 חודשים מקליטת תיק החקירה בעניין הנאשם 1 מושא כתב האישום, ובמקרה של שאר הנאשמים, 28 חודשים.

פרקי הזמן של עצירת הטיפול בתיק

6. כידוע, סעיף 4(ג) להנחיית היועמ"ש קובע עילות שבהתקיימן ייעצר מניין פרקי הזמן הקצובים לטיפול בתיק, ביניהן השלמות חקירה, הגשת בקשה לשימוע, הליכי כופר והוצאת תעודת חיסיון. אפרט את העצירות בטיפול לפי העילות השונות.

השלמות חקירה - סעיף 4(ג)(1)

7. על-פי לוחות הזמנים בתיק, בוצעו השלמות חקירה בין התאריכים 29.5.2018 ועד ל- 31.3.2019, כלומר, לתקופה של 10 חודשים.

הנאשמים טענו כי בהתאם להנחיית היועמ"ש, תקופה זו אינה מאתחלת את פרק הזמן הקצוב לטיפול התביעה, אלא רק עוצרת את מניין פרקי הזמן הקצובים לטיפול בתיק ל-10 חודשים. זאת, בתנאי שהמאשימה תציג פירוט ואסמכתאות לעניין תקופת השלמת החקירה, כנדרש מנוהל מעקב אחר תיקים המצויים בהשלמת חקירה (להלן: **הנוהל**). לפי הנאשמים, אסמכתאות אלו לא הוצגו לבית המשפט ולצדדים, ועל כן, השלמת חקירה זו אינה עוצרת את מניין פרקי הזמן הקצובים.

אציין עוד שעל-פי לוחות הזמנים בתיק, השלמות חקירה נוספות בוצעו בין התאריכים 21.6.2021 לבין- 10.10.2021.

תעודת חיסיון- סעיף 4(ג)(2)

8. על-פי לוחות הזמנים בתיק, בין התאריכים 21.10.2021 - 18.11.2021 בוצעה עצירת טיפול בגין הליכי חיסיון, קרי, עצירת מניין פרקי הזמן לטיפול בתיק למשך חודש. הנאשמים לא טענו כנגד עצירת טיפול זו.

שימוע- סעיף 4(ג)(3)

9. לטענת הנאשמים ועל-פי לוחות הזמנים בתיק, ביום 22.10.2019 נשלח מכתב יידוע שני לנאשמים, מכתב השימוע. שימוע לנאשם 1 התקיים ביום 11.2.2020, ולנאשמים 4-5 התקיים השימוע ביום 30.1.2020. תשובה לשימוע עבור כלל הנאשמים התקבלה ביום 23.11.21. כלומר, ממועד ההודעה לחשוד על אפשרות בקשה לשימוע עד לקבלת התשובה לשימוע עברו 25 חודשים (שנתיים וחודש).

אלא שבהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה, פרק הזמן המרבי לתקופה שבין מועד ההודעה לחשוד על אפשרות הגשת בקשה לשימוע ועד למועד האחרון של ההחלטה בהליכי שימוע יעמוד על 6 חודשים לכל היותר ויעצור את פרק הזמן הקצוב לטיפול בתיק ל-6 חודשים. אעיר שתקופה זו ניתן להאריך בהסכמת באי-כוחם של החשודים או לפי החלטת פרקליט המחוז. הנאשמים טענו כי לא קיימים בתיק אורכות ו/או אישורים נדרשים.

כופר- סעיף 4(ג)(8)

10. הנאשמים טענו כי בענינם של נאשמים 1,4,5,7 לא הוגשו בקשות המרה לכופר, ולכן מועדי עצירת הטיפול בעטיים של הליכי הכופר, המוצגים בלוחות הזמנים בתיק, אינם רלוונטיים אליהם.

11. לסיכום הדברים, לטענת הנאשמים, גם לפי חישוב לחומרא הכולל את השלמת החקירה המנויה בסעיף 3 ללוחות הזמנים בתיק ולפי מועד קבלת תיקי הנאשמים במשרדי המאשימה (כל אחד לפי מועדו), המועד האחרון להגשת כתב האישום כנגד נאשם 1 היה 1.1.2021, קרי התביעה חרגה מהמועד ב- 11 חודשים.

תשובת התביעה לטענה

12. בדיון מיום 28.8.2022 הגיבה המאשימה לראשונה לטיעון הנאשמים והסבירה כי לצורך הדיון בטענה, יש לראות את יום 1.2.2018, קרי, יום קבלת התיק של נאשם 1, כמועד ההתחלתי לדיון בטענת השיהוי. על פי חישובי המאשימה הכוללות עצירות העוצרות את מניין פרקי הזמן הקצובים לטיפול בתיק בגין: עריכת שימוע, הליכי כופר, השלמות חקירה והליכי חיסיון, המועד האחרון להגשת כתב האישום היה בפברואר 2022, בעוד שכתב האישום הוגש ביום 25.11.2021. כלומר, המאשימה טענה שלא סתתה מהמועדים שנקבעו בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה.

13. בצל המחלוקת העובדתית ולאור הטענות של הנאשמים הוריתי לתביעה להשיב להן בכתב ובאופן ממוקד תוך התייחסות לתאריכים ומועדים לפי התחנות השונות בטיפול בתיק. אלא שבהודעת התביעה בכתב שהוגשה לפי ההחלטה נטען רק באופן כללי כי היא עמדה במועדים, בהינתן לעצירות בשל השלמת חקירה, הליכי כופר והליך השימוע.

14. בתגובה בכתב, ביקשו הנאשמים לחייב את התביעה ליתן תשובה מפורטת, וכי אין די באמירה כללית של התביעה שעמדה במועדים. לטענת הנאשמים, תשובת התביעה מנוגדת להחלטת בית המשפט לפירוט המועדים והכרונולוגיה של התיק.

15. בהחלטה מנומקת מיום 29.8.22 קבעתי כי הצדק עם ההגנה וכי לא ניתן לברר את טענת ההגנה לחריגה מגבולות הזמנים שנקבעו בהוראות סעיף 57א לחסד"פ ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה מבלי שיימסרו תאריכים ביחס לתחנות השונות של הטיפול בתיק. ציינתי כי:

"לא ניתן להידרש לטענות ההגנה בדבר חריגה מגבולות המועדים, כאשר התביעה טוענת "לאירועים מנתקים", מבלי לעמוד על התאריכים" ובהמשך אותה החלטה חזרתי והוריתי לתביעה לפרט "ברחל בתך הקטנה" מועדים ותאריכים לגבי התחנות המרכזיות של הטיפול בתיק, כמתחייב "מהצורך לקיים דיון מושכל וענייני בטענות ההגנה כעניין של שקיפות וכללי צדק דיוניים".

16. התביעה העבירה לנאשמים רשימה הכוללת פירוט המועדים כנדרש בהחלטה מיום 29.8.22. בשלב זה הגישו הנאשמים בקשות מפורטות ומנומקות לביטול כתב האישום בטענה שבמועדים שציננה התביעה יש משום סטייה ממסגרת הזמן להגשת כתב האישום.

התפתחות ושינוי בעמדת התביעה

17. ביום 28.12.2022 הגישה המאשימה בקשת ארכה למענה לטענות מקדמיות, וזאת על מנת לאפשר פניה ליועצת המשפטית לממשלה לשם קבלת אישור בדיעבד להגשת כתב אישום. התביעה הסבירה שהגיעה לכלל מסקנה מאוחרת שנפלה בידה שגגה בחישוב לוחות הזמנים. זאת משסברה בעבר כי מניין התקופה לפי העילה של בקשה להמרת ההליך הפלילי בתשלום כופר כסף, על פי סעיף 4(ג)(3) להנחיית היועמ"ש, יש לחשב עד לסיום תשלום הכופר ולא עד לשלב קבלת ההחלטה.

לפי החישוב העדכני אותו הציגה המאשימה בדיון מיום 24.1.2023, הגשת כתב האישום נעשתה באיחור של 5 חודשים. אין צורך לומר כי התביעה לא פנתה לבקש אורכות ולא קיבלה הסכמת היועצת

המשפטית לממשלה להגשת האישום.

18. נמצא כי שני הצדדים מסכימים שכתב האישום הוגש באיחור ובניגוד להוראות סעיף 57א לחסד"פ. התביעה טוענת כי מדובר באיחור בן 5 חודשים, והיא עותרת לקבלת ארכה כי לאפשר לה לפנות, בדיעבד (כפול ומכופל), ליועצת המשפטית לממשלה, כדי לתקן או לרפא את הפגם. כאמור לעיל, הנאשמים טוענים שהשיהוי הנו לתקופה ארוכה אף יותר. כאמור לעיל, לא נעתרתי לבקשת התביעה לדחיית הדיון לצורך פנייה ליועצת המשפטית לממשלה והוריתי על ביטול כתב האישום.

19. לצורך הדיון המשפטי לפני, יש לבחון את הדברים לפי עמדתה של התביעה, קרי:

מהי הנפקות של הפגם בהגשת כתב האישום באיחור בן 5 חודשים לכל הפחות, וזאת בניגוד להוראות סעיף 57א לחסד"פ.

דיון והכרעה

20. לפי סעיף 57א לחסד"פ:

57א (א) משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנוהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; **לא יוגש כתב אישום** אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור **אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה**."

תשומת הלב למילים: "**לא יוגש כתב אישום**" "אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

21. אין חולק שכתב האישום בתיק זה הוגש לאחר שחלפו התקופות הקבועות ללא הסכמת היועץ המשפטי לממשלה. במילים אחרות, כתב האישום הוגש שלא כדין.

האם ניתן להתגבר על אי החוקיות שדבקה בכתב האישום ?

לשיטתי, ולאור לשון החוק, מדובר במניעות של ממש להגשת כתב אישום כשהוא נעדר הסכמת היועץ המשפטי לממשלה. סעיף 57א לחסד"פ יוצר שעון חול רעיוני שניתן לנאשם מרגע סיום הליכי החקירה בעניינו והעברת הטיפול לתביעה. הליכי החקירה יכולים להתפרס על פני תקופה ארוכה של מספר שנים, אך מרגע שהתיק נקלט בתביעה, כך נקבע בסעיף 57א לחסד"פ, הנאשם מחזיק בביתו שעון חול או טבלת ימים (אם תרצו, טבלת ייאוש), בה מסומן היום האחרון להגשת כתב האישום. דווקא, ריבוי האפשרויות לעצירת פרקי הזמן, ודחיית המועד האחרון בהתאם, מחייבים הקפדה מוגברת על מסגרות הזמן. שכן, בשלבים מתקדמים וככל שנוקף הזמן, ציפייתו של הנאשם עולה בתוך תקופות שמאופיינות בחוסר וודאות. אין להקל ראש בקיומה של עננה מעיקה בדמות אפשרות להעמדה לדין המלווה חשוד בעבירות בנות שנים רבות (במקרה שלנו משנת 2008-2014). יש בכוחה של עננה כזו, ככל שתאריך ימים, כדי לגרום למצוקה קיומית בקרב אדם, להעיב ולהעיק עליו ועל התפתחותו האישית עד כדי קיפאון. בפרט הדברים נכונים לגבי עבירות חמורות שדין מאסר בפועל בדרך כלל. בין הגורמים השונים לעינוי דין, לשיהוי משמעותי מקום מרכזי.

בכל יום לאחר תום ההארכות השונות והמצטברות, במרחק זמן רב, החורג בהרבה מהתקופה הבסיסית, הופכת הציפייה של הנאשם לגיטימית עוד ועוד, עד שבמועד תום התקופות, במועד האחרון להגשת כתב האישום קמה לנאשם **זכות של ממש** שכתב האישום בעניינו "לא יוגש" "אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

22. לשיטתי מניעות זו מקימה זכות לנאשם כי עניינו יטופל בתוך מסגרת הזמנים הקשיחה שנקבעה.

מלכתחילה, תכליתו של סעיף 57א היא בהקשחת מסגרת הזמנים בדמות העלאת מסגרות הזמן לרמה נורמטיבית של חקיקה ראשית. כפי שנפסק בתפ"ח (מחוזי חי') 22983-04-22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (החלטה מיום 6.12.22), האינטרס הציבורי העומד במרכז הוספת סעיף 57א לחסד"פ הוא:

"יצירת ודאות משפטית ביחס לטיפול גורמי אכיפת החוק וקיצור תקופות טיפול הרשויות הללו בתיקי חקירה פליליים נגד חשודים".

ובמקום אחר:

"מטרת סעיף 57א לחוק ברורה וזו מובעת באורח מפורש בהוראותיו ובדברי ההסבר המלווים אותו: קיצור עיניו הדין שהוא מנת חלקם של חשודים, אשר ענינם מטופל בעצלותיים במשרדי החקירות והתביעה הכללית".

23. לפי פרוטוקול דיוני ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת, שעסקה בסעיף 57א לחסד"פ:

"הצעות החוק התמזגו, והכוונה היא שבחוק מופיע שיש עיגון בחוק שחובה על הרשויות האלה של המשטרה והפרקליטות לעבוד לפי ההנחיות: של היועץ המשפטי לגבי הפרקליטות ושל אח"מ לגבי המשטרה. הם חייבים לעמוד בתקופות האלה, פתח מסוים שיש ליועץ המשפטי אם יש באמת - אנחנו לא רוצים שיימלט עבריו, אז יש לו האפשרות, אבל בעקרון גם זה נכנס, שיש חובה בחוק לציית להנחיות" (חה"כ ניסן סלומינסקי, בישיבת הועדה מספר 396 מיום 1.1.19).

24. לסעיף 57א לחסד"פ תכלית ברורה. הוא מטיל כאמור חובה על התביעה להאיץ את הטיפול בתיקי חקירה ולקבל החלטות בתוך פרקי זמן סבירים וקשיחים יחסית. כאמור, חובה זו על התביעה מקימה לנאשם זכות כי אם עניינו לא יטופל במסגרת פרקי הזמן הקבועים, הרי שלא יוגש עוד כתב אישום בעניינו.

נאשם אשר מודע להוראות סעיף 57א לחסד"פ, סופר את הימים עד שתעבור התקופה הרלוונטית להגשה כתב האישום ואז הוא נושם לרווחה וממשיך בחייו. והנה מאוחר יותר, התיק קם לתחייה באופן הפוגע בציפיותו של הנאשם לפיו עניינו נזנח באשר המועד האחרון להגשת כתב האישום חלף לו. אמנם, לנוכח ריבוי אפשרויות עצירת פרקי הזמן, הנאשם אינם יכול לסמן בהכרח מועד אחד קשיח, אך ככל שעובר הזמן הציפייה הולכת וגוברת, וכאשר הדברים נבחנים לאחור, ומשהוברר שכתב האישום הוגש לאחר שחלף הזמן, אני סבור, כאמור, שקמה לו זכות להימנע מכתב אישום החורג מגבולות הזמנים הקבועים, על הכרוך בכך.

25. התביעה הסבירה את האיחור בחישוב שגוי של התקופות שלקח בחשבון תקופות בלתי רלוונטיות תחת פרק הכופר. בשים לב לכך שעניין הכופר איננו רלוונטי לחלק מהנאשמים, ובשים לב שמדובר בטעות באשמת

התביעה ולא מסיבות אובייקטיביות חיצוניות, אינני סבור שניתן להתגבר על הפגם שנפל במועד הגשתו, ללא הסכמת היועצת המשפטית לממשלה.

26. זאת ועוד. דווקא בתיק מגנזי הגדול (הפרשה הגדולה) כתב האישום הוגש עוד בחודש אוגוסט 2019 (קרי למעלה משנתיים לפני מועד הגשת כתב האישום בתיק זה). וזו הייתה המאשימה אשר טענה בדיון מיום 18.1.22 כשהתנגדה לבקשת דחייה של ההגנה (כדי לעיין ולמוד את חומר הראיות) כי:

"זה אמנם ספיח של פרשה גדולה, אבל חומרי החקירה הנוגעים לתיק זה יחסית מצומצמים".

27. בנסיבות תיק זה, לא התבקשה ארכה מהיועצת המשפטית לממשלה, לא לפני המועד האחרון להגשה לפי פרק הזמן הקצוב, ואף לא לפני הגשת האישום. רק בשלב מתקדם של ההליך, הרבה לאחר שהוגש כתב אישום, ורק לאחר שהסנגורים התעקשו שוב ושוב וביקשו לברר את לוחות הזמן, התבקשתי ליתן ארכה לתביעה כדי שתפנה לקבלת אישור בדיעבד מהיועצת המשפטית לממשלה. וגם זאת רק לקראת הגשת תגובתה הסופית לטענות המקדמיות, לא לפני שהתקיימו לפניי מספר דיונים בנושא, משהבינה באיחור ניכר שנלקחו בחשבון פרקי זמן בלתי רלוונטיים בחישוביה. אילו הייתי נעתר לבקשת התביעה, ואילו הייתה מתקבלת הסכמת היועצת המשפטית, זו הייתה הסכמה בדיעבד פעמיים (לאחר פרקי הזמן הקצובים ולא לפני כתב האישום, ורק לאחר שהוגש כתב האישום כמענה לטענות שהועלו מצד ההגנה).

28. מכל מקום, מדובר למעשה בפוטנציאל בלבד להסכמה בדיעבד לאחר שהוגש כתב האישום בשלב הדיון בטענת הנאשמים להגשה ללא הסכמת היועצת המשפטית לממשלה. מהלך זה, נראה לי חריג והוא מוסיף פגיעה על פגיעה בנאשמים.

29. עוד לציון שבירור טענות הנאשמים, ארך מספר חודשים. כתב האישום הוגש לפני למעלה משנה. חרף האמור, תקופה זו של חודשים רבים לא נוצלה על ידי התביעה כדי לפנות, ולו בדיעבד, לקבלת הסכמת היועצת המשפטית לממשלה. הטענה לפי סעיף 57א לחסד"פ הועלתה על ידי הנאשמים ביום 4.7.22 כך שעברו למעלה מחמשה חודשים עד שהתביעה גילתה את השגגה וחודש נוסף עד לדיון המסכם האחרון.

בתקופה זו, חרף הטענות העיקשות של הנאשמים, לא סברה התביעה שכתב האישום הוגש באיחור. רגע קט לפני ההכרעה בטענות המקדמיות, התבקשתי להשהות את הטיפול בטענה המקדמית כדי לאפשר למאשימה לפנות ליועצת המשפטית לממשלה. במועד ההכרעה, לא היה בידי התביעה להציג הסכמה כנדרש בחוק, אף לא בדיעבד. על רקע האמור, לא מצאתי להיעתר לבקשתה החריגה של התביעה להשהות הטיפול בטענה המקדמית, ערב הדיון המסכם שנקבע להכרעה בטענה, בהמתנה לקבלת הסכמה מאוחרת. השתלשלות ההליך כפי שתיארתי לעיל, הופכת קבלת הבקשה של התביעה למתן ארכה נוספת לבלתי סבירה בהיותה מוסיפה עיכוב חדש על שיהוי מוקדם, רק כדי לאפשר לתביעה לנסות לרפא את הפגם בדיעבד, כאשר לשון החוק מחייבת הסכמה מראש.

אני ער להנחיות היועץ המשפטי ולפסיקה שמאפשרות מהלך של אישור בדיעבד, ואולם כפי שתיארתי לעיל בהרחבה, הנסיבות בתיק זה אינן מתאימות למהלך מסוג זה, וודאי כאשר אין בנמצא הסכמה מאת היועצת המשפטית לממשלה ורק התבקשתי ליתן דחייה נוספת כדי לאפשר פנייה ליועצת המשפטית לממשלה או להמתין להחלטה.

30. בסופו של דבר ובמבט מעל, כתב האישום הוגש בשלהי שנת 2021 ביחס לעבירות מהשנים 2008-2014 שהחקירה לגביהן החלה בשנת 2015. התיק הועבר לתביעה בשנת 2018 (בעניין הנאשם 1) ובשנת 2019 (בעניין שאר הנאשמים), ולכן לא מצאתי לדחות את הדיון כדי לאפשר לתביעה להתגבר בדיעבד של בדיעבד על הפגם שנפל בעצם הגשת כתב האישום בניגוד להוראות החוק ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

31. לאחר שקבעתי קיומו של הפגם, ולאור חומרתו, משך האיחור בהעמדה לדין (5 חודשים לכל הפחות), על רקע מועדי ביצוע העבירות וחקירה שהחלה בשנת 2015, לא מצאתי שניתן להימנע מביטול כתב האישום, וזאת בשל הצטברות הסיבות כדלהלן:

ראשית, מבלי להתעלם מחומרת העבירות, מדובר בעבירות מסים שפגעו בקופת המדינה. "המתלונן" הוא הציבור או המדינה, להבדיל ממתלונן נפגע עבירה שהוא אזרח שביטול כתב אישום עלול לפגוע בזכויותיו. מדובר בפגם שנפל בהתנהלות המדינה עצמה, אשר חרגה מהחוק והנחיותיה שלה, בהעדר נפגעי-צד קונקרטיים. על חשיבות מיצוי הדין בעבירות מס, וודאי בעבירות חמורות, אין כל חולק ואולם יש לזכור שאין בביטול כתב האישום כדי לפטור את הנאשמים מהחוב האזרחי.

שנית, פגם בהעדר קבלת הסכמה להגשת האישום הוא כה שורשי עד שלרוב הסעד המתבקש והמתחייב ביחס אליו הוא ביטול כתב האישום שהוגש בניגוד לחוק (ראו והשוו: ע"פ 3853/17 **זנו נגד מדינת ישראל** (2021)). ע"פ 6/80 **חסבלה נגד מדינת ישראל** (1980).

שלישית, השגיאה בחישוב נבעה, כך לדברי ב"כ התביעה בדיון מיום 24.1.23, מתקלה מערכתית בחישוב תקופות העצירות כך שמדובר בעניין רוחבי ולא רק בתקלה בתיק הפרטני. עוד אוסיף שהתקלה נוגעת לחישוב תקופות העצירה תחת הפרק של כופר שאיננו רלוונטי כלל לחלק מהנאשמים (אלה שלא ביקשו להמיר את האישום בכופר).

רביעית, בתי המשפט הורו על ביטול כתבי אישום גם כאלו שהוגשו תוך חריגה קצרה בלבד ממסגרת הזמן לפי סעיף 57א לחסד"פ (ראו למשל, ת"פ (שלום י-ם) 56204-06-20 **מדינת ישראל נ' גוליאן ואח'** (2020), שם דובר על איחור של יומיים בהגשה (לאחר הארכות שניתנו (פסקה 35)), ת"פ (שלום רמ') 29393-02-20 **מדינת ישראל נגד וחידי** (2022) ממנו עולה ביטול כתב אישום (בגלגול קודם) לנוכח איחור בן חודשיים. תו"ב (י-ם) 2794-09-18 **מדינת ישראל נגד מזרחי** (2022) (איחור של 17 ימים).

חמישית, וכאמור, השגגה התגלתה במהלך בירור הטענות המקדמיות שהעלתה ההגנה ולא בגילוי (עצמי) של התביעה, לאחר שהתביעה במשך מספר חודשים התנגדה בתוקף לטענות ונדרשתי לשתי החלטות כדי להניע את התביעה להשיב לטענות באופן ממוקד, ולכן, קיים קושי לאפשר לתביעה לפתוח בהליך של ריפוי בדיעבד של הפגם למעלה משנה לאחר הגשת כתב האישום.

32. לאור כל האמור, החלטתי לבטל את כתב האישום נגד הנאשמים השונים, למעט בעניינו של הנאשם 2 אשר, לצערי, ההליכים בעניינו הופסקו עקב פטירתו.

זכות ערעור כדין בתוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, י"ג אדר תשפ"ג, 06 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.